מהדורה למורה – מפתח תשובות

מטרות הדף:

- לזהות גזרות נחים (ל"ה, פ"י/ו, ע"ו/י, פ"נ) בפעלים שונים
- לתרגל זיהוי גזרה בכל הבניינים כולל הופעל ופועל
- להכיר יוצאי דופן כמו השורש לקח וה' מפיק

גרסת עולים חדשים – מילון מילים בראש הדף, משפטים קצרים ושפה פשוטה. אפשר לאפשר מילון אישי ועבודה בזוגות.

חלק א' – זיהוי גזרה

1. ב – פ"נ
2. ג – ל"ה
3. א – ע"ו/י
4. ד – פ"י/ו
5. ב – פ"נ
6. ג – ע"ו/י
7. ג – בהופעל ובשאר הבניינים

חלק ב' – נכון או לא נכון

1. נכון – זו ההגדרה של גזרת ל"ה
2. לא נכון – הוא יוצא דופן ומתנהג כמו פ"נ
3. נכון – זה תפקיד ה' המפיק
4. לא נכון – יש נטיות שבהן הנ' נשארת
5. לא נכון – היא יכולה להיות גם י', כמו בפועל שר

חלק ג' – השלימו את הגזרה או האות החסרה

1. ע"ו/י
2. פ"נ
3. ל"ה
4. פ"י/ו
5. פ"נ

חלק ד' – התאימו פועל לגזרה שלו

- 1 – ה (פ"נ)
- 2 – ד (ל"ה)
- 3 – ב (ע"ו/י)
- 4 – ג (פ"י/ו)
- 5 – א (פ"נ)

חלק ה' – כתיבה והסבר

1. התלמיד/ה בוחר פעלים מתאימים, מזהה נכון את הגזרה ומסביר את זיהוי האות הנחה
2. למרות שמתחיל בל, הוא מתנהג בנטייה כמו פ"נ (למשל: ייקח במקום ילקח)

כרטיס יציאה – מה לחפש

- הגדרה נכונה של ל"ה עם דוגמה מתאימה
- הסבר שה' מפיק מציינת עיצור בסוף מילה
- הבנה שההתנהגות דומה לפ"נ למרות האות הראשונה

טיפים להפעלה:

- אפשר לפתוח בכתיבת דוגמאות על הלוח לפי כל גזרה לפני התרגול העצמאי
- כדאי להדגיש את יוצא הדופן לקח בנפרד, כי הוא מבלבל תלמידים
- אפשר לחלק לזוגות לעבודה על חלק ההתאמה והכתיבה

דף תרגול: גזרות הנחים בפועל

דף התלמיד/ה **עולים חדשים**

שם: _____ **כיתה:** _____ **תאריך:** _____

יש פעלים מיוחדים שבהם אות אחת בשורש משתנה או נעלמת. בדף הזה נתרגל לזהות אילו פעלים הם כאלה.

📖 מילון קטן:

שורש	שלוש (או ארבע) אותיות שמהן בונים את הפועל
גזרה	קבוצת פעלים עם מבנה שורש דומה
פ"נ	השורש מתחיל באות נ, כמו נפל
ל"ה	השורש מסתיים באות י שנהגית כ-ה, כמו בנה
ע"ו/י	האות האמצעית בשורש היא ו או י, כמו קם, שר
פ"י/ו	השורש מתחיל באות י או ו, כמו ישב
ה' מפיק	נקודה בתוך ה' בסוף מילה שמראה שהיא עיצור ולא רק סימן ניקוד
הופעל	בניין שבו גם אפשר למצוא פעלים מכל הגזרות

1 חלק א' – זיהוי גזרה

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. איזו גזרה מתאימה לפועל נפל?

א) ל"ה ב) פ"נ ג) ע"ו/י ד) פ"י/ו

2. איזו גזרה מתאימה לפועל בנה?

א) פ"נ ב) ע"ו/י ג) ל"ה ד) פ"י/ו

3. איזו גזרה מתאימה לפועל קם?

א) ע"ו/י ב) פ"נ ג) ל"ה ד) פ"י/ו

4. איזו גזרה מתאימה לפועל ישב?

א) ל"ה ב) ע"ו/י ג) פ"נ ד) פ"י/ו

5. איזו גזרה מתאימה להתנהגות של הפועל לקח?

א) ל"ה ב) פ"נ ג) ע"ו/י ד) פ"י/ו

6. איזו גזרה מתאימה לפועל גור?

א) פ"י/ו ב) ל"ה ג) ע"ו/י ד) פ"נ

7. באילו בניינים יש פעלים מגזרות נחים?

א) רק בפעל ב) רק בפיעל ג) בהופעל ובשאר הבניינים ד) רק בהתפעל

2 חלק ב' – נכון או לא נכון

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	בגזרת ל"ה האות האחרונה בשורש היא במקור י' שנהגית כ-ה' בסוף המילה	☐	☐
2	הפועל לקח שייך לגזרת פ"ל כי הוא מתחיל באות ל'	☐	☐
3	ה' מפיק מופיעה כדי להראות שה-ה' בסוף המילה היא עיצור ולא רק אם קריאה	☐	☐
4	בגזרת פ"נ האות נ' נעלמת בכל הנטיות של הפועל בלי יוצא מהכלל	☐	☐
5	בגזרת ע"ו/י האות האמצעית בשורש חייבת להיות דווקא ו'	☐	☐

3 חלק ג' – השלימו את הגזרה או האות החסרה

השלימו את המילה החסרה.

1. הפועל קם שייך לגזרת _____

2. הפועל נסע שייך לגזרת _____

3. הפועל קנה שייך לגזרת _____

4. הפועל ירד שייך לגזרת _____

5. השורש של הפועל לקח מתנהג כמו גזרת _____

4 חלק ד' – התאימו פועל לגזרה שלו

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. נפל	___	**א.** פ"נ
2. גלה	___	**ב.** ע"ו/י
3. שר	___	**ג.** פ"י/ו
4. ישב	___	**ד.** ל"ה
5. נתן	___	**ה.** פ"נ

5 חלק ה' – כתיבה והסבר

כתבו תשובה מלאה במשפטים שלמים.

1. בחרו שני פעלים מגזרות שונות (לא מהדוגמאות בדף), כתבו משפט עם כל אחד וציינו לאיזו גזרה הוא שייך ומדוע

2. הסבירו בעזרת דוגמה מדוע השורש לקח נחשב ליוצא דופן בגזרת פ"נ

כרטיס יציאה

מהי גזרת ל"ה ותנו דוגמה

מהו תפקיד ה' המפיק

למה הפועל לקח נחשב יוצא דופן

איך הרגשתי בשיעור? ☹ 😐 🙂 😀